

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 26 lipca 2024 r.

ZP-KNPS.431.3.13.2024.USZ

Pani
Beata Galewska
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Świdnicy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 21-23 maja 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół kontrolerów: Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, mieszczącym się przy ul. Wałbrzyskiej 15, 58-100 Świdnica z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 21 maja 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Jednostką kieruje Pani Beata Galewska, której z dniem 25 października 2001 r. powierzono obowiązki Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, a następnie z dniem 6 marca 2002 r. powołana została na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Pani Beata Galewska ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 10 lipca 2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono

zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

Bieżącą działalność oraz strukturę organizacyjną jednostki określa Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy przyjęty Uchwałą Nr XXXI/231/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 r. Rady Powiatu Świdnickiego oraz Regulamin Organizacyjny, przyjęty Uchwałami Zarządu Powiatu w Świdnicy: Nr 758/2018 z dnia 12 czerwca 2018 r. (obowiązujący do 30 stycznia 2023 r.) i Nr 969/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. (obowiązujący od 31 stycznia 2023 r.).

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe znajdujących się aktach osobowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy wykazała, że Dyrektor PCPR w Świdnicy i Kierownik OIK posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni realizujący zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej z obszaru pomocy społecznej spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. W okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni nie otrzymywali dodatku do wynagrodzenia 400 zł wynikającego z art. 121 ust. 3a ww. ustawy.

Organ kontrolny ustalił, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy realizowało zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami (pkt 1),
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe

ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (pkt 6),

- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (pkt 10),
- prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej (pkt 12),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacji programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

Zadania z art. 19 pkt 7, 8 i 10a ustawy w okresie objętym kontrolą nie były realizowane z uwagi na brak zgłoszonych potrzeb i wniosków w zakresie:

- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (pkt 7),

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem (pkt 8),
- realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 10a).

Ustalono, że PCPR w Świdnicy realizuje zadania powiatu z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4a ustawy, które dotyczą:

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 1),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 2),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego od 1.01.2024 r. (pkt 4a).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy w okresie objętym kontrolą nie udzielało cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej (art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy), gdyż jak wyjaśnił Dyrektor nie było wniosków w tym zakresie.

PCPR w Świdnicy w okresie objętym kontrolą realizowało zadania wynikające z art. 112 ust. 8, 9, 12 i 13 ustawy dotyczące:

- nadzoru Starosty przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (art. 112 ust. 8),
- koordynacji realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (art. 112 ust. 9),

- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (art. 112 ust. 12),
- opracowywania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (art. 112 ust. 13).

W trakcie kontroli ustalono, że PCPR w Świdnicy nie wytaczało powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 112 ust. 3) ze względu na brak zgłoszeń, w tym zakresie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W sprawach dotyczących umieszczania osób skierowanych w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawach nr:

- 3. N.A. wydano decyzję Nr ZŚ.4311.9.2023 z dnia 5.01.2024 r. w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, odbiór decyzji nastąpił w dniu 11.01.2024 r. natomiast w dniu 9.01.2024 r. nastąpiło przyjęcie osoby do dps.
- 4. K.Sz. wydano decyzję Nr ZŚ.4311.7.2023 z dnia 24.10.2023 r. w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, odbiór decyzji nastąpił w dniu 30.10.2023 r. natomiast w dniu 27.10.2023 r. nastąpiło przyjęcie osoby do dps.
- 6. D.K. wydano decyzję Nr ZŚ.4310.8.2023 z dnia 24.10.2023 r. w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, odbiór decyzji nastąpił w dniu 27.10.2023 r. natomiast w dniu 25.10.2023 r. nastąpiło przyjęcie osoby do dps.
- 7. E.M. wydano decyzję Nr ZŚ.4310.6.2023 z dnia 1.08.2023 r. w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, (która wysłana została do Strony w dniu 2.08.2023 r., co potwierdza datownik placówki nadawczej na zwrotnym potwierdzeniu odbioru), a odbiór decyzji nastąpił w dniu 16.08.2023 r., przyjęcie osoby do dps nastąpiło natomiast w dniu 1.08.2023 r., tj. przed wysłaniem do Strony decyzji o jej umieszczeniu. W aktach sprawy brak informacji, że Strona wymaga pilnego i natychmiastowego umieszczenia w dps, o którym mowa w § 9 rozporządzenia MPiPS w sprawie domów pomocy społecznej.
- 8. N.K. wydano decyzję Nr ZŚ.4310.1.2023 z dnia 7.03.2023 r. w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, odbiór decyzji nastąpił w dniu 10.03.2023 r. natomiast w dniu 9.03.2023 r. nastąpiło przyjęcie osoby do dps.

Przyjęcie ww. osób do domu pomocy społecznej odbyło się przed doręczeniem Stronom lub ich opiekunom prawnym decyzji administracyjnych. Z dokumentacji powyższych spraw nie wynikało, że Strony wymagają pilnego i natychmiastowego umieszczenia w dps, o którym mowa w § 9 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

W związku z powyższym, jeżeli nie zachodzą przesłanki z § 9 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, tj. nie występuje nagły przypadek, wynikający ze zdarzeń losowych, przyjęcie osoby do domu pomocy społecznej nie powinno mieć miejsca przed wydaniem i doręczeniem Stronie decyzji w tym zakresie. Zgodnie z art. 110 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia Stronie, która jest podstawą zamieszkania w domu pomocy społecznej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy stwierdzono następującą nieprawidłowość:

- 1) Przebywanie osób w domu pomocy społecznej, w przypadku braku wystąpienia sytuacji nagłej, przed doręczeniem decyzji o umieszczeniu.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

1. W przypadkach, kiedy nie występuje sytuacja nagła w domu pomocy społecznej umieszczać osobę po doręczeniu jej decyzji administracyjnej.

Podstawa prawna: art. 110 Kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Świdnickiego
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Oddziału Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
Ewelina Zygmunt